

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	33165
Nom	Biología
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulaciones

Titulació	Centre	Curs	Període
1102 - Grau Biotecnología	Facultat de Ciències Biològiques	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1102 - Grau Biotecnología	80 - Biología	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
MARTINEZ TORRES, DAVID	194 - Genética

RESUM

Biología es una asignatura obligatoria y básica en los Grados en Biotecnología y en Bioquímica y Ciencias Biomédicas de la Universidad de Valencia que, impartida a l'inici del procés formatiu dels estudiants, els familiaritza amb la teoria científica que unifica i integra els coneixements impartits en les restants disciplines biològiques. Aquesta assignatura s'inclou dins de la matèria Fonaments de Biologia juntament amb l'assignatura Diversitat Biològica.

L'objectiu principal d'aquesta matèria és oferir una introducció a la biotecnología com a disciplina biològica, així com una visió de la biología des de la perspectiva evolutiva a través de diversos temes d'especial rellevància en el context de la ciència i la societat actuals, entre els quals s'inclouen:

- Introducció a la biotecnología.
- Teoria de l'evolució.
- Selecció natural.
- Adaptació i especiació.
- Altres processos de canvi evolutiu.
- Poblacions, comunitats i sostenibilitat.
- Crisi de biodiversitat.

- Diversitat humana.
- Biologia i gènere.
- Cronobiologia.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

1102 - Grau Biotecnología

- Ser capaç de fer una breu xarrada a un auditori no especialitzat sobre un tema general de biologia amb impacte actual en la societat.
- Ser capaç de situar els diversos éssers vius en l'arbre filogenètic.
- Ser capaç de comprendre les relacions evolutives entre organismes.
- Ser capaç de comprendre les bases biològiques de la diversitat humana i les seues conseqüències culturals, inclosa la diferència de gènere.

Destreses a adquirir:

- Situar la Biotecnología i la Biología en el context de la ciència a través del coneixement d'alguns dels seus grans temes i problemàtiques en el món actual
- Capacitat d'anàlisi, síntesi, treball metòdic i rigorós
- Elaborar sinopsi i crítiques de textos de contingut biològic i científic
- Obtenir informació científica i disposar de criteri per valorar la seva validesa
- Desenvolupar la capacitat de discussió
- Capacitat de divulgació del coneixement científic

Habilitats socials:

- Habilitat per al treball en equip:
- Coneixement i respecte de la diversitat cultural humana
- Capacitat de valoració dels riscos mediambientals i de les crisis de biodiversitat
- Compromís amb la conservació i amb el desenvolupament sostenible
- Compromís amb la defensa i pràctica de les polítiques d'igualtat

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Biotecnologia, Biología i Evolució

1. Introducció a la Biotecnologia.- Breu recorregut històric. Els colors de la Biotecnologia. Percepció pública de la Biotecnologia. Biotecnologia, Biología i Evolució.
2. El descobriment i el concepte de l'Evolució.- Breu resum històric del pensament evolutiu: del fixisme a la Nova Síntesi. Crítiques i proves a favor de l'evolució. La selecció natural com a explicació de la diversitat i l'adaptació.
3. Desxifrant l'Arbre de la Vida.- La perspectiva filogenètica de la biologia: l'arbre de la vida. Classificació i sistemàtica. Homologies i analogies. Organismes model. Principis d'inferència filogenètica. L'ús de les filogènies per respondre a qüestions evolutives.
4. Processos genètics en l'Evolució I.- L'origen de nous al·lels. Origen, descripció i quantificació de la variabilitat genètica. Equilibri de Hardy-Weinberg.
5. Processos genètics en l'Evolució II.- Mecanismes de canvi evolutiu. Selecció. Mutació. Migració. Deriva. Aparellament no aleatori. Evolució de caràcters multigènics.
6. Evolució de gens i genomes.- Anàlisi del canvi evolutiu a nivell molecular. Teoria neutral. El rellotge molecular. L'origen del nous gens. El genoma com a unitat d'evolució. Evolució comparada de genomes.
7. L'origen de les espècies.- El concepte d'espècie. Els mecanismes d'aïllament. Patrons biogeogràfics en l'especiació. Diferenciació genètica durant l'especiació.
8. L'estudi de l'adaptació. Compromisos i restriccions. L'origen de caràcters complexos. Gens homeòtics. Evolució del sexe. Selecció sexual.
9. Cronobiologia. La mesura del temps biològic. Ritmes biològics. Ritmes circadiaris. El rellotge circadiari. Ritmes anuals. Fotoperiodisme.
10. Evolució humana.- La relació entre humans i simis actuals. Els avantpassats dels humans. L'origen dels humans actuals.
11. L'origen de la vida.- Del món de l'ARN a l'ancestre comú universal.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	46,00	100
Pràctiques en aula	8,00	100
Pràctiques en aula informàtica	4,00	100
Tutories reglades	2,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	4,00	0
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Estudi i treball autònom	76,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

L'assignatura es basa en l'ús de les següents activitats d'aprenentatge:

- **Classes** participatives en què el professorat farà una exposició dels conceptes fonamentals de cada un dels temes, utilitzant els recursos audiovisuals adequats que prèviament estaran accessibles per als estudiants a través de la plataforma de suport a la docència de la universitat. S'orientarà els estudiants sobre la bibliografia adequada i els recursos a utilitzar per a l'estudi més profund dels conceptes i es correlacionaran els mateixos amb les temàtiques de les conferències i els treballs estudiats durant les activitats en aula i que formen part de la programació de l'assignatura.
- **Conferències programades** en la qual s'abordaran diferents temes d'actualitat en Biologia que serviran per connectar conceptes i coneixements biològics i proporcionar als estudiants una visió integrada dels conceptes individuals abordats en les classes de teoria. Aquestes conferències seran impartides dins de cicles permanents de la Facultat de Ciències Biològiques o altres centres de la Universitat de València, o expressament per a l'assignatura. Els alumnes elaboraran posteriorment una ressenya d'algunes conferències seleccionades.
- **Activitats en aula.** S'ha programat la preparació, l'estudi i discussió per part dels alumnes, amb la moderació del professor, d'una sèrie de temes específics relacionats amb els conceptes principals que van apareixent en les sessions de teoria. Es contempla la realització sessions d'ordinador per a la simulació o l'anàlisi de dades reals.
- **Tutorías presenciales** en grup reduït. S'utilitzaran aquestes tutorías per discutir dubtes i preguntes relacionades amb el temari o amb la preparació de les activitats d'aula.
- **Tutorías en línia.**

AVALUACIÓ

Es durà a terme una evaluació continuada de cada estudiant, basada en les diferents activitats presencials i no presencials descrites en l'apartat dedicat a la Metodologia, valorant l'assistència a totes les activitats presencials, la realització i presentació de tots els treballs i activitats complementàries, la participació i el grau d'implicació en el procés d'ensenyament-aprenentatge. Els aspectes concrets a valorar seran els següents:

-Prova objectiva sobre els continguts de l'assignatura consistent en **un examen** que constarà de qüestions teòrico-pràctiques. La nota d'aquesta prova representarà **un 70% de la nota final**. En aquest examen es concedirà especial importància a la comprensió de conceptes bàsics per al desenvolupament de la seva formació biològica i per a la consecució de l'objectiu general de l'assignatura. Serà condició indispensable per superar l'assignatura, aconseguir almenys una puntuació de 5 sobre 10 en aquest examen.

-La valoració dels **treballs realitzats** en les activitats d'aula i d'aula d'informàtica contribuirà al **20%** de la qualificació global.

-**Assistència a conferències** interdisciplinàries programades durant el primer quadrimestre, i de la seva comprensió mitjançant l'elaboració d'un resum que representarà **un 10%** de la nota final.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Barton N.H., Briggs, D.E.G., Eisen, J.A., Goldstein, D. B., y Patel, N.H. 2007. *Evolution*. CSHL Press.
- Fontdevila, A., y Moya, A. 2004. *Evolución*. Editorial Síntesis, Madrid.
- Freeman, S., y Herron, J.C. 2002. *Análisis evolutivo*. Prentice Hall, Madrid.
- Freeman, S., y Herron, J.C. 2007. *Evolutionary analysis*. 4th edition. Prentice Hall.
- Futuyma, D.J. 2009. *Evolution*. 2nd edition. Sinauer.
- Ridley, M. 2004. *Evolution*. 3rd edition. Blackwell.
- Stearns, S.C., y Hoekstra, R.F. 2005. *Evolution: An introduction*. 2nd edition. Oxford University Press, Oxford.

Complementàries

- Avise J.C. (2000) *Phylogeny: The history and formation of species*. Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts.
- Ayala, F.J. (1999). La teoría de la evolución. De Darwin a los últimos avances de la Genética. Temas de Hoy.
- Ayala, F.J., 2007. Darwin, Darwin y El Diseño Inteligente : Creacionismo, Cristianismo Y Evolucion. Alianza Editorial.
- Carrión, J.S. 2003. *Evolución Vegetal*. Diego Marín, Murcia.
- Cowen, R. 2005. *History of Life*. 4th Edition. Oxford, Blackwell Publishing.
- Dawkins, R. 2009. *Evolución. El mayor espectáculo sobre la Tierra*. Espasa.
- Dawkins, R., 1979. *El gen egoista*. Ed Labor.
- DeSalle, R., Giribet, G. & Wheeler W. (2001) *Molecular Systematics and Evolution: Theory and Practice*. Birkhauser.
- Endersby, J. 2009. Una historia de la biología según el conejillo de Indias. Las plantas y los animales que nos han enseñado a entender la vida. Ed. Ariel.
- Felsenstein J. (2004). *Inferring phylogenies*. Sinauer Associates, Sunderland, Massachusetts.
- Hall, B.G. 2000. *Phylogenetics Trees Made Easy: A How-To Manual for Molecular Biologists*. Sinauer Assoc. Inc.
- Hillis D.M., Moritz C., and Mable B.K., eds. (1996). *Molecular systematics*, 2nd ed. Sinauer Associates, Sunderland, Massachusetts.
- Majerus, M., Amos, W. y Hurst, G. 1996. *Evolution. The four billion year war*. Longman.
- Nei, M. & S. Kumar. (2000). *Molecular Evolution and Phylogenetics*. Oxford University Press.
- Niklas, K.J. (1997). *The Evolutionary Biology of Plants*. Univ. Chicago Press.
- Page R.D.M. and Holmes E.C. (1998). *Molecular evolution: A phylogenetic approach*. Blackwell Science, Oxford.
- Smith, J.M. 1997. *Evolutionary Genetics*. 2ª edición. Oxford Univ. Press.
- Soler, M. (ed.) 2003. *Evolución. La base de la Biología*. Proyecto Sur Ediciones.
- Wheeler, Q. & Meier, R. (2000). *Species Concepts and Phylogenetic Theory*. Columbia University Press.
- Wiens, J.J. (2000). *Phylogenetic Analysis of Morphological Data*. Smithsonian Institution Press.